

Moravská (slovanská) mytologie

Je podivné, že my, Moravané, tak málo víme o slovanské mytologii, zatímco s řeckou a římskou se seznamujeme od malička, jak z vyprávění rodičů, tak i učitelů.

Ve školách je dávána za povinnou četbu, jako kulturní zdroj zidealizovaného božství a jeho projevů. „Báje a pověsti starých Řeků patří k pokladům evropské kultury... Bohové a hrdinové, jejichž osudy jsou v nich zachyceny, už nepatří jen do řecké mytologie, obohatily i následující kulturní vývoj,“ píše Eduard Petiška. Knihy s touto tematikou se tisknou ve velkých nákladech. Sochařství během tisíce let naši zemi přímo zaplavilo díly, která zobrazují postavy z řecké a římské mytologie (viz třeba v moravské metropoli Brně).

S druhou skupinou, se kterou se neméně často setkáváme a která zobrazuje celou plejádu církevními hodnostáři božstvím pomazaných postav z lidu, jsou většinou umučení křesťanství „svatí“.

Jsou po nich pojmenovány nejen církevní instituce (kostely, kaple), ale jejich sochy zaplňují náměstí měst a návsi, potkáváme se s nimi v ulicích a dokonce i na polích a na mnohých horských návrších. Výsostný křesťanský symbol, kříž, je, dá se bez nadsázky říci, všudypřítomný. Potkáváme se s ním v chrámech i na nejrůznějších cestách a cestičkách, je vyráběn jako ozdoba, slouží k rituálním obřadům i k duchovním meditacím, kdy prostřednictvím mučednické smrti Ježíše Krista je hledáno spojení s nejvyššími, nadsmyslovými energiemi.

Slovanská mytologie, nejen že se na školách neučí, ale když, tak je tam předkládána s doslovem: že se jedná o snůšku primitivních pověr, mystifikací, bloudění, odpovídající vizím nekultivovaného lidu, strachem ovládnutých divochů (barbarů), kteří se vynořili z lesních děr, skal apod.

A právě pro toto středověké a novověké hanobení slovanského lidu i jeho mytologie lživými a vymyšlenými ztracenými a záporovými je nutné zdůraznit, že to byla právě ona, slovanská mytologie, která trvala už tisíce a tisíce let před tím, než vznikly tyto, velmi mladé (vzhledem ke slovanské), neslovanské mytologie (antická a církevní).

Slovanská mytologie vychází z projektu harmonicky propojeného soužití, „JEDNOTY“ (splynutí) svobodných lidských bytostí s objektivně existujícími nejmocnějšími energiemi, přírodními a vesmírnými (všestvořivými silami – bohy) a jejich vzájemného vnímání, chápání, respektu, úcty a lásky.

U antické i církevní mytologie je tomu zcela zákonitě právě naopak. Zcela zákonitě proto, že jejich mytologie vznikají a spočívají na jiných, pozdějších

„hodnotách“. Na hodnotách neslovanských. Na takových hodnotách, které vycházejí z nitra nově nastolených společenských systémů, tvořených vládci, bohatstvím, penězi a mocí.

Tyto síly se s přibývajícím mocí vydělují z přírodních a vesmírných spojení, vydělují se z harmonické „Jednoty“ života lidu a bezohledně se staví proti ní, když jde o zisk. Jsou to síly zla, síly, které reprezentují moc vykořisťovatelských systémů. Pro udržení své moci nad lidem plní jeho mysl a duši vlastními teoriemi a mystifikacemi. V jejich středu se objevuje teorie dědičného hříchu, kterým údajně bůh obtížil lid pro Evin poklesek v ráji. Hrozbou dědičného hříchu očkují do lidu pocity viny a vzbuzují v něm strach, který svazují do množství příkazů.

Neodporovat zlu, trpět, aby si zasloužili život věčný, pokorně a poslušně sloužit. Nahání lid do slzavého údolí, kde v ponížení, bez odporu, má nést na něho vložený kříž.

Mytologie vrostlá do tohoto podhoubí je ona mytologie, o níž píše Eduard Petiška, že „má obohatit následující kulturní vývoj“. Ne už slovanských, ale „pokrokovějších, civilizovanějších“, otrokářských, až kapitalistických společností. Systémů, které berou lidu svobodu tvůrčí volby a nezávislosti. Systémů, které lidu vymazávají bohatou minulost předků. Systémů, ve kterých lid, aby přežil, se musí nutně adaptovat do hrůzných degeneračních podmínek životních i duchovních, protože by neunesl žít v trvalém odporu a protestu – v těžkém stresu. Zavlečen do primitivního života feudálního systému a vystaven krutým životním podmínkám, ztrácí postupně mnoho z intenzity původního napojení a vysoké úrovně vnímání kosmických a přírodních energií.

Stejně jako církevní mytologie, i mytologie antická usilovně probouzí v lidech pocity viny a strachu. Její bohové jsou krutí, stejně jako církevní hodnostáři, jezuité, zaštitění neomylnosti, kteří trestají: mučí, upalují, vyvlastňují, hanobí, ponižují. Světská práva ignorují.

Z řecké mytologie jen na ukázkou vzpomenu: bůh Zeus nechal Prometheus přikovat ke skále za to, že přinesl lidem oheň. Každý den přilétal ku skále orel a trhal z něho játra. Zeus vyslal na zem Pandoru se skřínkou, plnou bídy, strachu, bolesti, aby ji mezi lidem vysypala.

Když se Zeus dověděl, že v paláci krále Lykáona na něho čeká smrt, zahořel hněvem. Na palác seslal blesk, který ho spálil na popel. Lid potrestal tím,

že na něho seslal potopu, při které se zachránil jen Deukalion se svou ženou Pyrrha. Mohla bych dále pokračovat v tomto duchu.

Touto následující, novou mytologií, která měla obohatit kulturní rozvoj, je slovanská mytologie zahrnaná do pohanství a vytlačována z vědomí slovanských národů jako nevhodná a pro nové uspořádání společenské škodlivá. Pro „vyšší“ ideje nového naprogramovaného „po-kroku“ a plánovaného civilizací rozvoje je zastaralou, nežádoucí duchovní mystifikací.

* * *

Naše vysoce civilizovaná společnost je nemocná. Astrolog Radomír Novák píše: „Cesta, kterou jsme se jako civilizace vydali, je slepá.“ Naše pokroková, vyspělá společnost svůj rozvoj směřuje čím dál více k sebezničení, degradaci tělesné, rozumové i duchovní. Stačí se rozhlédnout ne o tisíce, ale jen o 100 let zpátky. Naši předkové si v domovech (zejména na vesnicích) dokázali obstarat téměř všechny zdravé potraviny na polích i ve chlévě: vypěstovali, utkali, usílili, vyšlil, upletli oděvy, zhotovili peřiny, zajistili dřevo, znali, jak pěstovat nejrůznější dobytka, obdělali půdu, vypěstovali zemědělské plodiny, věděli, co pomůže při chorobách. Dodnes se uchovalo povědomí o schopnostech bohyní, žen, a to nejen v Karpatech, ale i na Jesenicku a ještě i nyní slyšíme vyprávět o umění „božců“ z beskydských hor. Dnes by stačilo vyřazení elektrického proudu a lidstvo by neminula velká katastrofa. Tak jsme sice dosáhli pokroku a jdeme cestou civilizace, ale pod hrozbou sebezničení. Důsledkem pýchy lidstva a jeho nadřazení se nad přírodní a vesmírné zákony.

„Nastala doba, kdy udupávání našich přírodních hodnot přineslo hroznivé výsledky. Člověk se odtrhl od rodné přírody, od jejího ducha a způsobil nerovnováhu na Matce Zemi,“ píše Miro Žiarislav Švický a pokračuje:

„Měli bychom se posílit na duchu. Pomůže nám obroda původní kultury. Není malá. Není nesmělá. Není bážlivá a zakřiknutá. Není vymyšlená a lživá. Je pravdivá, vnímaná, vědomá a mocná.“

PhDr. Jaroslava GROBOVÁ v knize **PROBOUZENÍ MORAVANŮ, Moravská mytologie**. Knihu si můžete objednat u autorky: Jaroslava Grobová, jaru.grobova@seznam.cz, tel.: 739 063 174.